

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Lena Cvenić Lijić
Zvanje	Profesor engleskog jezika i povijesti
Naziv škole u kojoj ste trenutano zaposleni	Oš Jagode Truhelke Osijek
Adresa elektroničke pošte	lena.cvenic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Povijest Murse- Izborna tema-Prapovijesna i antička baština na hrvatskome povijesnom prostoru (zavičajna povijest)
Predmet (ili međupredmetna tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti. Upotreba IKT-a
Razred	5.razred
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV.A.5.1 Učenik objašnjava dinamiku i promjene u pojedinim društvima u prapovijesti i starome vijeku- Prapovijesna i antička baština na hrvatskom povijesnom prostoru(zavičajna povijest)

<p>Tijek nastavnog sata</p>	<p>Planirano: 2 školska sata</p> <p>Uvodni dio: Ponavljanje gradiva od prošlog sata na kojem smo učili o Ilirima, ratu Rimljana sa Ilirima i stvaranju provincija Dalmacije i Panonije. (10 minuta)</p> <p>Obrada: Učenici su podijeljeni u 4 skupine i svaka skupina je dobila zadatak istražiti povijest Murse i kako je povijest rimske Murse povezana sa dijelom današnjeg Osijeka koji se zove Donji grad. Svoja istraživanje i zaključke moraju prikazati pomoć programa Power point ili Movie maker.(50 minuta+20 minuta za prezentacije radova)</p> <p>Završni dio: Učenici i nastavnica komentiraju nakon svih prezentacija što su saznali o rimskoj Mursi i kako je to naselje povezanom baš sa ovim dijelom današnjeg Osijeka gdje se nalazi i njihova škola(Donji grad).Učenici također popunjavaju tablicu za samovrednovanje i vrednovanje rada u skupinama.(10 minuta)</p>											
<p>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="443 857 746 992">Aktivnosti učitelja</th> <th data-bbox="746 857 986 992">Aktivnosti učenika</th> <th data-bbox="986 857 1161 992">Oblici rada</th> <th data-bbox="1161 857 1390 992">Nastavna sredstva i pomagala</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="443 992 746 2038"> <p>Uvodni dio sata(10 minuta):</p> <p>Učiteljica najavljuje današnju temu- Povijest Murse i pita učenike znaju li što je Mursa i gdje su već čuli to ime.</p> </td> <td data-bbox="746 992 986 2038"> <p>Učenici odgovaraju na pitanja učiteljice:</p> <p>1.Mursa je ime grada koji je postojao na prostoru današnjeg Osijeka u vrijeme Rimljana.</p> <p>2. To ime smo čuli i različitim imenima za sportske klubove u Osijeku, ali i za naselje koje se nalazi u Donjem gradu, nedaleko od naše škole koje se zove Vijenac Murse.</p> <p>Učenici hodaju po učionici i traže</p> </td> <td data-bbox="986 992 1161 2038"> <p>Frontalni, individualni</p> </td> <td data-bbox="1161 992 1390 2038"></td> </tr> </tbody> </table>				Aktivnosti učitelja	Aktivnosti učenika	Oblici rada	Nastavna sredstva i pomagala	<p>Uvodni dio sata(10 minuta):</p> <p>Učiteljica najavljuje današnju temu- Povijest Murse i pita učenike znaju li što je Mursa i gdje su već čuli to ime.</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja učiteljice:</p> <p>1.Mursa je ime grada koji je postojao na prostoru današnjeg Osijeka u vrijeme Rimljana.</p> <p>2. To ime smo čuli i različitim imenima za sportske klubove u Osijeku, ali i za naselje koje se nalazi u Donjem gradu, nedaleko od naše škole koje se zove Vijenac Murse.</p> <p>Učenici hodaju po učionici i traže</p>	<p>Frontalni, individualni</p>	
Aktivnosti učitelja	Aktivnosti učenika	Oblici rada	Nastavna sredstva i pomagala									
<p>Uvodni dio sata(10 minuta):</p> <p>Učiteljica najavljuje današnju temu- Povijest Murse i pita učenike znaju li što je Mursa i gdje su već čuli to ime.</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja učiteljice:</p> <p>1.Mursa je ime grada koji je postojao na prostoru današnjeg Osijeka u vrijeme Rimljana.</p> <p>2. To ime smo čuli i različitim imenima za sportske klubove u Osijeku, ali i za naselje koje se nalazi u Donjem gradu, nedaleko od naše škole koje se zove Vijenac Murse.</p> <p>Učenici hodaju po učionici i traže</p>	<p>Frontalni, individualni</p>										

	<p>Učiteljica zadaje zadatak učenicima pomoću kojeg će ponoviti što su naučili na posljednjem satu povijesti kada smo obrađivali kulturu i običaje Ilira i ratove Rimljana i Ilira. Učiteljica svakom učeniku daje dio rečenice koja je vezana za sadržaj koji ponavljamo i objašnjava učenicima da se moraju sada ustati i prošetati po razredu ne bi li našli drugi dio rečenice koji su dobili od nastavnice.</p> <p>Radni listići u uvodnom dijelu sata- učenici spajaju dijelove rečenica;1. Iliri su živjeli.....u rodovskom uređenju, 2. Iliri su bili mnogobošci...vjerovali u prirodne sile, a Suncu i zmiji pripisivali su magične moći.3. Iliri su od Grka naučili....o uzgoju maslina i vinove loze.4. Iliri su od Kelta naučili.....o izradi željeznih predmeta.5. Ilirski gusari....pljačkali su rimske i grčke brodove.6. Kralj Argon....ujedinio je Ilirska plemena u 3. stoljeću pr.Krista.7. Kraljica Teuta ratovala je s Rimljanima u...tri</p>	<p>drugi dio svoje rečenice te sjedaju zajedno za računalo.</p>	<p>Rad u paru, Rad u skupinama</p>	<p>Radni listići</p>
--	--	---	---	----------------------

	<p>rata.8. Demetrije Farski izdao je Teutu....i Rimljani su pobjedili i zabranili Ilirima gusarstvo.</p> <p>Nakon što su pronašli svog para učenici sjednu zajedno za isto računalo i na taj način su i podijeljeni za rad u skupina od četiri učenika u skupine.</p> <p>Učiteljica provjerava rečenice koji učenici spojili.</p> <p>Središnji dio sata(50 minuta za izradu i 20 minuta za prezentaciju):</p> <p>Učiteljica objašnjava učenicima rad na današnjim satu. Učenici moraju na računalima pomoću interneta napraviti istraživanje o povijesti Murse i napraviti prezentaciju pomoću office alata Power pointa i Movie makera, te svoje radove prezentirati na sljedećem satu. Kako bi olakšala i ubrzala pretraživanje učenika, budući da rad mora biti gotov za 50 minuta, učiteljica je već pripremila radni listić s tekstovima iz</p>	<p>Učenici čitaju svoje spojene rečenice.</p> <p>Učenici rade istraživanja o povijesti Murse na računalima pomoću internetskih stranica i radnog listića koji je nastavnica pripremila i snimila na svako računalo u učionici te izrađuju prezentaciju pomoću programa Power pointa i Movie makera. Dok istražuju i čitaju</p>	<p>Rad u skupinama</p>	<p>Rad na računalima-internetske stranice te programi Power point i Movie maker</p>
--	---	--	------------------------	---

	<p>Monografije Osijeka i okolice, dviju internetskih stranica(povijest.hr, essehist..Poveznice istih se nalaze u literaturi). Tekstovi su skraćeni i prilagođeni učeničkoj dobi, ali svejedno iz njih trebaju izvaditi najbitnije podatke i napraviti svoje prezentacije. Nastavnica je također snimila radni listić na svako računalo u učionici tako da ga učenici mogu lakše digitalno obrađivati.</p> <p>Učiteljica podsjeća učenike da trebaju uvijek čitati iz više izvora i kako trebaju biti sigurni u točnost i vjerodostojnost izvora koja se može potvrditi tako što u tekstu nađu autora i imena izvora koje je taj autor koristio i da budu oprezni prema internetskim stranicama koje nemaju potpis autora niti popis korištene literature. Nadalje upozorava učenike da koriste na internetu slike koje nisu zaštićene autorskim pravima.</p> <p>Nakon što su učenici napravili svoje prezentacije u</p>	<p>tekst iz monografije i internetskih stranica učenici izdvajaju bitno od nebitnog te oblikuju i stvaraju svoje prezentacije. Također moraju pronaći fotografije koje će što bolje objasniti njihovu prezentaciju o Mursi.</p>		
--	--	---	--	--

	<p>zadanim programima, moraju prezentirati svoje radove.</p> <p>Zaključni dio sata(10 minuta);</p> <p>Učiteljica kroz razgovor s učenicima ponavlja i navodi učenike pitanjima kako su Mursa i Donji grad u današnjem gradu Osijeku povezani; Nakon što ste istražili povijest Murse što mislite kako su Donji grad u Osijeku i Mursa povezani? Zašto baš u ovom dijelu grada(Donji grad) imamo stambeno naselje Vijenac Murse i ulicu cara Hadrijana?</p>	<p>Učenici prezentiraju radove i objašnjavaju što su saznali o povijesti Murse .</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja učiteljice i zaključuju; Donji grad i Mursa su povezani zato što je Mursa u rimsko doba bila baš u ovom dijelu grada. Granice Murse, kao što smo mogli pročitati u monografiji Osijeka, su se prostirale od današnje carinarnice do današnje Cvjetkove ulice i od Drave do Divaltove ulice. Također na području kod današnjeg KBC</p>	<p>Rad u skupinama, frontalno</p> <p>Frontalno, individualno</p>	<p>Računalo i projektor</p>
--	--	---	--	-----------------------------

	<p>Nakon razgovora učiteljica dijeli učenicima tablicu za samovrednovanje kako bi učenici vrednovali koliko su uspješno napravili današnji zadatak, jesu zadovoljni kako su svi članovi skupine surađivali i mogu li nešto popraviti u svom budućem radu.</p>	<p>Osijek je bilo rimsko groblje. Ulica cara Hadrijana je ovdje zato što je baš on dao Mursi status rimske kolonije, što je značilo da su stanovnici Murse dobili rimsko građansko pravo.</p>		
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>Radni listići 1- u uvodnom dijelu sata-učenici spajaju dijelove rečenica tako da traže svog para odnosno učenika koji ima drugi dio rečenice;1. Iliri su živjeli.....u rodovskom uređenju, 2. Iliri su bili mnogobošci...vjerovali u prirodne sile, a Sunscu i zmiji pripisivali su magične moći.3. Iliri su od Grka naučili....o uzgoju maslina i vinove loze.4. Iliri su od Kelta naučili.....o izradi željeznih predmeta.5. Ilirski gusari....pljačkali su rimske i grčke brodove.6. Kralj Argon....ujedinio je Ilirska plemena u 3. stoljeću pr.Krista.7. Kraljica Teuta ratovala je s Rimljanima u...tri rata.8. Demetrije Farski izdao je Teutu....i Rimljani su pobjedili i zabranili ilirima gusarstvo.</p> <p>Radni listić 2</p> <p>Pročitajte tekstove i izdvojite najbitnije podatke, te ih iskoristite u svojoj prezentaciji o povijesti Murse. Također na priloženim internet stranicama se nalaze i slike koje možete iskoristiti za svoje prezentacije, ali također nadopunite s dodatnim slikama koje pronađete o Mursi. Morate paziti da uvijek navedete stranicu s koje ste uzimali tekst ili sliku, te je li slika zaštićena autorskim pravima ili je besplatna za javno korištenje.</p> <p>Izvorni tekst</p>			

„Povijesni izvori govore da je područje grada Osijeka bilo nastanjeno još u prapovijesti. Zbog križanja raznih prometnica grad je imao osobitu stratešku važnost. Kao cilj pohoda raznih naroda nekoliko puta je osvajan i razaran, ali obnavljan. Na području današnjeg Donjeg grada Osijeka postojalo je u 3. stoljeću prije Krista rođenja ilirsko-keltsko naselje. Početkom kršćanske ere Rimljani su u sklopu osvajanja Panonije(u vrijeme cara Augusta u 8. godini poslije Krista) zauzeli Mursu i okolna područja.

Najveći procvat Mursa doživljava u 2.stoljeću poslije Krista za vrijeme cara Hadrijana, kolji je Mursu 133.godine proglasio rimskom kolonijom.

Krajem 4. i 5. stoljeća Mursu su opustošili Goti, a 441. zauzeli i porušili Huni. Poslije toga Mursa pada u zaborav i nestaje veliki, bogati i lijep antički grad u seobama naroda.“

Osijek i okolica(monografija)-tekst prof. Jasna Šimić; Osijek 1998.

Arheološka nalazišta na području grada Osijeka

“ Na lokalitetu u Donjem gradu obavljena su zaštitna arheološka istraživanja. Lokacija se nalazi na zaštićenom i registriranom lokalitetu Murse. Antički su slojevi djelomice uništeni izgradnjom Donjeg grada od 17. st. pa do danas.

Jedno je od većih nalazišta Hermanov vinograd u jugozapadnom, rubnom dijelu Osijeka, u kojem su uglavnom obiteljske kuće i vrtovi. Unutar pojedinih kuća vidljivi su i pregradni zidovi koji su unutrašnji prostor dijelili na dvije ili tri prostorije. Kako su najveće kuće u središtu naselja, moguće je da je riječ o objektima veoma važnim za zajednicu.

Na lokalitetu kod Huttlerove ulice tijekom arheoloških istraživanja provedenih 2006. i 2007. pronađeni su brojni ostaci antičke Murse.

Godine 2006. i 2007. rađena su iskapanja kod vojarnje u Osijeku, pronađena je rimska cesta duga 35 metara. Na sjevernoj strani nalaze se tri rupe od stupova drvene konstrukcije ceste, a na južnoj jedanaest. Bunari na nalazištu bili su ispunjeni građevinskim materijalom, ostacima životinjskih kostura, ljudskim kostima, terakotnim figurama, keramičkim, koštanim i metalnim predmetima.

Pokretni su arheološki nalazi: keramičke rukotvorine (posuđe, lampice, cigle, kalupi, podne pločice, crijepovi), kovinske tvorevine od bronce, željeza i olova (novac, igle, fibule, narukvice, ringovi, pinceta, noževi, harpun), koštani predmeti (igle, žetoni, drške)“

[file:///C:/Users/korisnik/Downloads/Essehist_2_2010_compressed_10_12%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/korisnik/Downloads/Essehist_2_2010_compressed_10_12%20(1).pdf)

Bitka rimskih legija kod Murse (351.)

„Bitka u blizini ušća Drave u Dunav, nedaleko od današnjeg Osijeka (antički naziv Mursa) vođena je 28. rujna 351. godine. Sukobile su se vojske cara Konstancija II. i uzurpatora Magnencija. Godinu dana prije Magnencije na čelu rimskih snaga u Galiji pobunio se i ubio Konstancijeva brata i suvladara Konstansa. Neuspjeh pregovora doveo je do rata..

Konstancije je raspolagao daleko brojnijim snagama, uključujući tešku konjicu i strijelce, dok se Magnencije morao oslanjati na relativno nedisciplirane i neobučene barbarske pomoćne trupe.

Uspjeh je bio ostvaren, no uz velike gubitke na obje strane. To je vjerojatno bila jedna od najkrvavijih bitaka u rimskoj povijesti. Magnencije je uspio pobjeći prerušen u običnog vojnika. Kasnije će mu Konstancije zadati konačni poraz u južnoj Francuskoj i postati jedini car cijelog Rimskog Carstva.“

<https://povijest.hr/nadanasnjidan/bitka-rimskih-legija-kod-osijeka-murse-351/>

**Primjeri
vrednovanja za
učenje,
vrednovanja kao
učenje ili
naučenog uz
upute**

Učenici će na kraju sata dobiti listiće za samovrednovanje što je primjer vrednovanja kao učenje.

ELEMENTI	DA	DJELOMIČNO	MOGI SMO BOLJE/TREBAMO JOŠ POPRAVITI
JESMO LI USPJEŠNO IZVRŠILI ZADATAK?			
JE LI SVAKI ČLAN GRUPE RADIO?			
JESI ZADOVOLJAN/ZADOVOLJNA KAKO SI NAPRAVIO/NAPRAVILA ZADATAK?			
ŠTO SI NOVOG NAUČIO/NAUČILA			

	RIJEŠAVAJUĆI OVAJ ZADATAK ?			
	<p>Primjer vrednovanja za učenje-Učiteljica promatra učenike dok istražuju podatke na internetskim stranicama, stvaraju svoje prezentacije. Promatranjem učiteljica formativno može vrednovati i zapisati u bilješke imenika učenika slijedeće elemente; U uvodnom dijelu sata(aktivnost- učenici traže drugi dio svoje rečenice i tako praveći skupine za rad) i u središnjem dijelu sata(aktivnost- čitanje radnog listića i izdvajanje bitnog od nebitnog) nastavnica promatra kako učenici surađuju unutar skupine, kako su podijelili poslove, prihvaćaju li tuđa mišljenja. U središnjem dijelu sata učenici također istražuju internet i traže odgovarajuće slike i stvaraju svoje prezentacije u office programima Power point i Movie maker,-nastavnica promatra koriste li više izvora i pristupaju li tim izvorima kritički ,znaju li izdvojiti bitnog od ne bitnog, te kako se koriste digitalnom tehnologijom za izvršavanje zadatka. Primjer rečenice za dobro izvršen zadatak-Učenik dobro surađuje unutar skupine , izvore traži samostalno ili uz minimalnu pomoć učitelja, izvorima pristupa kritički tražeći autora teksta i više izvora i dokaza, digitalnu tehnologiju koristi svrsishodno, oblikujući jasne i točne rečenice u prezentaciji i koristeći slike koje logično prate tekst.</p> <p>U bilješci u imeniku učenika se mogu koristiti i ishodi iz kurikulula međupredmetnih tema; Učenik uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno djelotvorno provodi jednostavno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.</p>			
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački	Učenici su dobili zadatak izraditi prezentacije u programima Powerpoint ili Moviemaker i na taj način predstaviti što su saznali o povijesti Murse te zaključiti i odgovoriti na pitanje kako je Mursa povezana s današnjim Donjim gradom u Osijeku, zašto se baš ovdje nalazi stambeno naselje Vijenac Murse i ulica cara Hadrijana. Učenici razvijaju kritičko razmišljanje budući da trebaju izdvojiti bitnog od nebitnog u tekstu radnog listića, ali i u pretraživanju interneta vodeći računa o autoru teksta i koriste li fotografije u svojim radovima koje prate temu i tekst.			

zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>1. Osobni i socijalni razvoj</p> <p>osr A.2.3.</p> <p>Učenik razvija osobne potencijale- Učenik opisuje svoje interese i očekivanja. Učenik povezuje uloženi trud i uspjeh.</p> <p>2. Učiti kako učiti</p> <p>uku A.2.1.</p> <p>1. Upravljanje informacijama</p> <p>Uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>uku A.2.4.</p> <p>4. Kritičko mišljenje</p> <p>Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje.</p> <p>uku B.2.4.</p> <p>4. Samovrednovanje/samoprocjena</p> <p>Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak.</p> <p>3. IKT</p> <p>ikt A.2.1.</p> <p>Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

	<p>ikt C.2.2.</p> <p>Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno djelotvorno provodi jednostavno pretraživanje informacija u digitalnome okruženju.</p> <p>ikt C.2.3.</p> <p>Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije među pronađenima.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Učenici istražuju internetske stranice na temu povijesti rimske Murse i stvaraju svoje prezentacije u programima Powerpoint ili Moviemaker i time povezuju i primjenjuju svoje znanje iz povijesti i informatike.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>RADNI LISTIĆ-PRILAGODBA</p> <p>Pročitaj tekst o povijesti Murse i nakon toga odgovori na pitanja</p> <p>Rimljani su izgradili vojni logor na području današnjeg Donjeg grada u Osijeku. U blizini vojnog logora nalazilo se i trgovačko naselje i tako je nastao grad Mursa. U vrijeme cara Hadrijana, Mursa je doživjela pravi procvat. Mursa se prostirala od današnje carinarnice do Cvjetkove ulice u Donjem gradu, te od Drave do Divaltove ulice. Mursu su uništili Huni 441. godine.</p> <p>Odgovori na pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na području kojeg dijela Osijeka je bila rimska Mursa? _____ 2. Dovrši rečenicu; U vrijeme cara Hadrijana, Mursa je doživjela _____ Mursa se prostirala od današnje carinarnice do _____ i od Drave do _____ <p>Odgovori na pitanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Koje je pleme uništilo Mursu 441. godine? _____

Oboji rimskog vojnika, te ga izreži i zaljepi u bilježnicu

Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Učiteljica darovitim učenicima zadaje zadatak da prošire svoja istraživanja o rimskoj Mursi i snime kratki film o pronađenim artefaktima koji se nalaze u Muzeju Slavonije u Osijeku, a taj film će učiteljica staviti ili na web stranicu škole ili na Youtube stranicu škole kako svi učenici vidjeli što su oni snimili i saznali.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>https://drive.google.com/open?id=17mwr1L7ayT0uFal-Do75051f2o7lgu1</p> <p>https://drive.google.com/open?id=1XhKAjjugSxESnSj4CL9SyJT2Wq32zvPO</p> <p>Ovo su primjeri radova učenika kako bi se vidjelo što učenici uspjeli napraviti u dva školska sata. Primjeri imaju neke greške, u odabiru fotografija i brzini teksta, ali služe ovdje kao primjer što učenici mogu napraviti i kao jedan dobar, ali s greškama i kao jedan nešto bolji rad s manje grešaka.</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Udžbenik za peti razred osnovne škole- Vremeplov 5, Duša Šarunić, Darko Benčić, Profil, Zagreb 2013.- udžbenik je služio kao izvor za Radni listić 1</p> <p>Osijek i okolica, monografija, Osijek 1998. –glavni urednik Dario Topić-tekst o rimskoj Mursi od prof. Jasne Šimić</p> <p>https://hrcak.srce.hr/file/95684- pdf-Crtice iz povijesti rimske Murse-stranica posjećena datuma-16.5.2019.</p> <p>https://povijest.hr-Bitka rimskih legija kod Murse-stranica posjećena 16.5.2019.</p> <p>-navedena literatura i poveznice su služile za Radni listić 2</p>

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

slike korištene za radni listić za djecu sa poteškoćama uzete su sa stanica koje dozvoljavaju besplatno korištenje slika; <http://clipart-library.com/roman-warrior-art.html>